GAZETY POLSKIE
Anno 1736.

Z Warſzawy die 26. 7bris.

Oſtatnie Liſty z Saxonii *de 19. præſentis* piſane wtym tylko *informant:* Iż Kroleſtwo Ichmość po tygodniowey w Uberzburgu rezydencyi powrocili na kilka dni do Drezna, nazad do Uberzburga *redituri*, a ztamtąd *die 24. currentis* do Lipſka na Jarmark. Jmść Pan Poſeł Ceſarſki pożegnawſzy Kroleſtwo Ichmość, poſpieſzył do Wiednia, z kąd ma *in 9bri* nazad powrocić. Regiment Saſki Krolewica Jmśći Xawiera, y drugi Graffa Axhauſen ktore w Polſzcze zoſtawały, iuż powrociły do Saxonii.

Dnia onegdayſzego przy znacznym konkurſie Ichmośćiow PP. Ziemianow tuteyſzych odprawił ſię tu Seymik *Relationis* na ktorym lubo iuż prawie *concordibus votis* był obrany Marſzałkiem Jm Pan Karol Klembowſki Staroſta Bierżyńſki, ztym wſzyſtkim na obieraniu Kommiſſarzow do przyſzłey aukcyi Woyſka *irrito eventu* rozſzedł ſię. Jmść Pan Sapieha Staroſta Merecki ieſzcze tu *continuat* rezydencyą ſwoię. Jmść Pan Branicki Hetman Polny Koronny zapadł dużo na zdrowiu *decumbit* w Białymſtoku.

Jmść Xiądz Kanclerz W. Koronny zbliżywſzy ſię ku Wárſzawie iuż tylko o pułtory mile z tąd *ſubſiſtit* w Jabłony zoſtáiąc *in Vicinitate* z Jmśćią Pánem Podſkarbim W. Koronnym, ktory w Tarchominie dotąd zoſtaie. Jmść Xiądz Nominat Płocki przy Łaſce Boſkiey iuż w zupełnym zoſtáiąc zdrowiu wyieżdża z Rezydencyi ſwoiey do Kośćioła. O Seymikách Deputackich y Kommiſſarſkich ieſzcze *non conſtat*, oprocz tych co ſię *in Anteceſſum* wyraziło, ieſt záś Konfirmácya, iż Kra-

Krákowſki, Ruſki, Mázowiecki, Podolſki,Lubelſki,Płocki,Chełmſki, Bełſki, Łucki, Wieluńſki, (oprocz Goſpodarſkiego, ná ktorym *ſub Directione* Jmśći Páná Madalińſkiego Piſarza Grodzkiego Wieluńſkiego obrány Kommiſſarzem do Rádomia Jmść Pań Męćińſki Stolnik Koronny) pozrywane. Z Prus dla zpoźnioney Poczty ieſzcze *non conſtat*, oprocz iż z Malborſkiego ſtánął Deputatem Jmść Pan Káſztelan Czerſki. Do Grudźiądza záś *propter majorem accelerationem* Generała tamecznego, poſpieſzył ſam Xiąże Jegomość Biſkup Warmińſki, ná ktorego Ręce przyſzła była Expedycya z Kancellaryi Koronney *in Ordine* ná Seymiki, y Generał Prowincyi Pruſkiey, wydana, ktorą odebrawſzy poroſpiſywał záraz Liſty do Woiewodztw.

Z Krakowa Die 23. 7bris.

Z tych Kráiow ſmutne nowiny záchdzą, kiedy nie tylko ſtráſzna powodź *in Julio* w Kreſcencyi wielkie porobiła ſzkody, lecz y żniwu częſte przeſzkadzáły deſzcze, ták dálece, że wielka drogość náſtąpi, kiedy teraz z nowego Zboża po 20, y kilka złotych płáći ſię, do tego bárzo nieplenne, bo z kopy y więcey ledwo korczyk Zboża zbierze ſię. Xżę Jmść Káſztelan Krakowſki, Jmść Xiądz Nominat Kámieniecki, tu znayduią ſię *præſentes*. Jmść Pan Woiewoda Brácławſki, Xżę Jegomość Czartoryiſki Chorążyc W. X. Litewſkiego z tąd onegday odiácháli.

Z Látyczewa Die 7mâ, & 14. 7bris.

Z Winnicy donoſzą tu, iż Orda zá Liśianką dwie Wśi zrábowała, ktore do Polſki należały, á to z tey okázyi, że Chłopi Tatara przez Wieś przeieżdżaiącego zábráli. Z Ukráiny iuż Chłopi Taborámi, iedni w Laſy, drudzy ku Wołyniowi, y gdźie mogą umykáią. Przyſzła tákże wiadomość do Obozu pod Barem ſtoiącego, że Czecheryn, y Czerkaſy Orda ſpáliła, y Ludźi zábráła. Pártya Ukraińſka iuż ſię złączyła z Pártyą Podolſką, y ſtoią Obozem pod Barem. Daban Gubernator Umańſki wypadſzy z Kozakámi, y Służałemi ſwemi nápadł ná Ordę, ktorey znioſł ná 100 koni, Jaſſyr wſzyſtek zábrany odebrał y Bydła, z ktorych Tatarow ledwo trzech uciekło, ták dobrze ſtáwił ſię Daban z Ludźmi ſwemi. *Recenter* záś ieſt wiadomość, iż Czata Turecka wybrała Jaſſyr z Targowicy, y

Dźwi-

Dźwinogrodki, y że Orda około Libedyna, y Wasilkowa czambułuie.

Z Kámieńca Die 16. 7bris.

Ab Oriente przyszła wiadomość, że Cesarz Turecki ruszył się z Stambułu, y stanął w Adryanopolu. Wezyr z Woyskiem stoi pod Isaczką záraz zá Dunáiem máiąc z 50. sztuk Armat ná Wozách bez Láwetow. Most ná Dunáiu był, ále *ob metum* irrupcyi dalszey Moskiewskiey iest zrzucony. Z Woyska Tureckiego ustáwicznie uchodzą Turcy przeráżeni teraźnieyszą Koniunkturą. Przy Weyzyrze znayduie się Rezydent Moskiewski z Stambułu sprowadzony, y ma należytą obserwę Osoby swoiey. O Hanie Tatarskim donoszą, iákoby miał z Krymu státkiem iákimśiś przez Morze umknąć pod Akkerman, *alias* Białogrodek.

Kuryer z Peterburga ordynowany *de Cognomine* Fedor Husłakow Kapteleitnant od Preobrażeńskaho Pułku, ktory *27. Augusti* przeieżdzał tędy y pobiegł z Expedycyą do Weyzyra w przeszły Piątek to iest *die 14. præsentis*, powrocił *cum Responsoriis*, y dnia wczorayszego ztąd pobiegł ku Kijowu. Seymik Deputacki Woiewodztwa Podolskiego przed obraniem Marszałka zerwany. Seymik zaś *boni ordinis* po obranym Marszałku do przyszłego *Relationis* Seymiku zalimitowany.

Z Jarosłáwia Die 8. 7bris Jmć Pani Kawecka Skarbnikowa Podolska, tudzież Jmść Pani Jałowicka Łowczyna Wołyńska z tym się tu pożegnały Swiatem, z Ktorych pierwszą w Kośćiele OO. Jezuitow solennie pochowano.

Z Lublina 23. 7bris.

W przeszły Piątek Jmść Pan Orlewski *Vice* Instygator Koronny po trzy Niedzielney tu chorobie w Pałacu Xiążęcia Woiewody Ruskiego *fatiscessit*, Ktorego *fata* Dzwony tuteysze ogłaszaią. Jmść Pan Kasztelan Lubelski będąc wielce z fatygowany na Seymikach tuteyszych *decumbens* tu zostaie dotąd *sub cura Medicorum*.

Z Wilna die 16. 7bris.

Dnia wczorayszeo *subsellium* Trybunału Skarbowego W. X. Litt: aż w nocy przy świecach iest zakończone, ponieważ dla Agituiącey się sprawy Jmśći Xiędza Ancuty Suffragana Wileńskiego z Prześwietnym Powiatem Upitskim *ex seriis Partium controversiis, sententia Judicii Tribunalitii* aż w nocy ferowana była, po ktorey przeczytaniu Jmć P. Zaba Marszałek Trybunału Skarbowego *fa-*

cundissimo sermone żegnał wszystkich Ichmośćiow Sędziow y Kommissarzow, dziękuiąc Im za podięte fatygi w Administrowaney *gloriose* S. Sprawiedliwośći. Po nim Jmść P. Staszewski Deputat Upitzki *Nomine* Kollegow swoich, *præconisando* chwalebne prace Jmść Pana Marszałka, tudzież Jmść Pana Kasztelana Połockiego *ex Senatorio Ordine* w Charakterze Kommissarza zasiadaiącego Enkomizował; *similiter* Jmść Pan Burzyński Instygator y Pisarz Trybunału W. X. Litt. *demulcente cunctorum animos sermone*, żegnał wszytkich, *principaliter excurrebat in præconia* Jmść Pana Marszałka, Jmść Pana Kasztelana Połockiego, tudzież Ichmośćiow PP. Kommissarzow tak od Wdztwa Inflantskiego iako y od Woyska Cudzoziemskiego W. X Litt: *a parte* zaś Ichmośćiow Kommissarzow *valedicebat* Jmć Pan Brunow Kapitan J. K. Mći, *a ultimarie* od Palestry perorował Jmść Pan Staszewski Patron żegnaiąc *in Genere* wszystkich Ichmośćiow. Aże czas spozniony tedy na *Te Deum laudamus* do Kośćioła nieposli, ale *ad propria* wszyscy Ichmośc wyieżdzaią.

Kontynuácya Wiazdu Jmśći Páná Kásztellánica Czerskiego ná Stárostwo Kruświckie.

tám po Poświęceniu Kośćioła Wotywy wysłuchawszy *divertentunt* do Kancellaryi *ad recipiendum Juramentum*, ktore wykonawszy Jegomość P. Starosta przed pierwszym z Ichmośćiow Senatorem ná ten czas przytomnych, *facundissimo ore* Ichmośćiow powitał, *alludendo* Władzy, y Jurysdykcyi swoiey *distinctissimam Præeminentiam* mieysce to záśiadaiąc, z kąd Wielkich Krolow Polskich Piastow poszła *Progenies*. Potym oddawszy Jmśći Panu Wolskiemu Sędstwo, Jmśći Panu Wodźińskiemu Pisarstwo, Sądy przywołane były; *expost* wszyscy Ichmość *invitati* pod Námioty, gdźie w wystawioney do tego Sáli stoły zástáwioney były, stáwione były, *Interim* Ichmość Xięża *Scholarum Piarum* z Radźieiowa witali Jegomośći Pána Stárostę z Pánegirykámi, po ktorey Ceremonij był Traktament przy Rezonancyi Trąb, y Kotłow, gdy záś zá zdrowie spełniano, z Armat strzelano, ktora to Ochotá trwała *ad seram noctem*.

GAZETY CUDZOZIEMSKIE.
Anno 1736.

Z Rzymu Die 25. Augusti.

Dnia onegdayszego odprawiła się tu Kongregacya zwyczayna, przy ktorey OCIEC S. (záchorowawszy ná Pedogrę) niemogł być *præsens*. W przeszłą Niedźielę Kardynał *Gvadagni* z zwyczayną Ceremonią zakłádał pierwszy Kámień w Nowym Kośćiele S. BERNARDA, pod ktory skrzyneczkę nápełnioną Metallami Złotemi, Srebrnemi, y Miedźianemi podłożył.

Doniosły nam listy iż *in S. Rituum Congregatione* stanął Dekret *approbationis Processuum tam in Urbe, quàm in Partibus formatorum, in ordine* do przyszłey Kanonizacyi *V. ANDREÆ BOBOLA Soc: JESU.*

Ad Instantiam J. W. Jmći Xdza Grabowskiego Biskupa Chełminskiego *S. Sedes Apostolica, extendit Officium proprium per Regnum Poloniæ & annexas Provincias*, S. Stanisława Kostki P. K. Pol: y W. X. Lit:

Jmść Xdz Brodzicki Kanonik Gnieznieński Siestrzeniec Jmśći Xiędza Biskupa Poznanskiego, *25. Aug*: w Rrzymie *ultimū vitæ clausit diem*, pochowany w Kośćiele *S. Susannæ ad Thermas Diocletiani*, Solenne zaś *exequie splendido apparatu* celebrowane *1. 7bris in Ecclesia Nationali* S. Stanisława.

Z Neápolim Die 23. Augusti.

Jest tu pewna wiadomość, że ku końcowi przyszłego Mieśiąca Września ma *subsequi* Publikácya Pokoiu ná tym mieyscu. Zołnierze od tuteyszego Garnizonu często ućiekáią, gdźie oprocz innych tymi dniami naprzod dwoch ná warćie stoiących uszło, po ktorych gdy wysłano Sierżanta, y 80. z nim Zołnierzy, ten dogoniwszy owych dwoch więcey się názad y z Ludźmi niepowroćił, co zmiarkowawszy wyprawiono zá niemi znaczną kwotę Zołnierzy, nád ktorymi Kommendę miał Porucznik, ten z szypkim pędem gonił owych wszystkich, iednak niemogł dopędźić, będąc tedy z tákowey podroży sfatygowanym roskázał swym Ludźiom, áby trochę spoczneli, á *interim* sam usnął, gdy záś odecknął się nie ználazł żadnego Zołnierza przy sobie, gdyż wszyscy náśladuiąc pierwszych wraz ućiekli.

Z Li-

Z Liworny Die 25. Augusti.

Xiąże *de Montemar* odebrał Ordynans od Dworu Hiszpańskiego, áby iáko nayprędzey Ewakuował Woysko z Toskany, iákoż zá Ordynansem Jego stánęli iuż tutay rożni Officyerowie, ktorzy wszelkie czynią dyspozycye do wyprowadzenia Woyska Hiszpańskiego. Z Barcellony záś przyszła wiadomość, że tám znayduiące się cudze Okręty naymuią, ktoremi chcą 20000 Woyska Hiszpańskiego przeprowadźić, ále nie wiedźieć *quo tendunt*.

Z Genui Die 25. Augusti.

Dwa Okręty (ná ktorych sprowadzono było 3000 Bombow, y innych znacznych Woiennych Ammunicyi Hiszpańskich), wyszły z tąd w przeszły Wtorek do Barcellony. Przyszły też tu Listy z Korsyki, ále ieszcze wiedźieć niemożna co się w nich záwiera.

Z Medyolanu Die 29. Augusti.

W przeszłą Niedźielę Woyska Cesarskie odebrały w Possessyą swoię całą Kremone. Dnia tákże wczorayszego weszli do Pizzighitone; twierdzą oraz, że *Die 2dá 7bris* odbiorą w Possessyą Zamek tuteyszy. Woyska Francuskie, y Piemonteyskie, ktore w Kremony zostáwały, są áktualnie w Márszu, wychodząc do Państw swoich dźiedźicznych. Tákże Márszałek *de Noailles 5tá 7mbris* ma wyiácháć z Lody powracáiąc do Francyi przez Turyn, gdźie chce pokłonić Krolowi Sardyńskiemu, y pożegnáć go.

Z Wiednia Die 1mâ 7bris.

Dnia 28. Augusta Cesarzowa Jeymość záczęła 46. Rok życia swego, ktory to dźień Dwor tuteyszy z wielką Magnificencyą obchodźił, gdźie Państwo, y Ministrowie przytomni będąc bogato postroieni iezdźili do Zamku z powinszowániem. A że w ten dźień przypadło Swięto S. AUGUSTYNA; więc Cesarstwo Ichmość w Assystencyi 3. Arcy-Xiężniczek, Kardynała iáko Arcy-Biskupa, y tuteyszego Nuncyusza Apostolskiego, Posła Weneckiego, y innym znacznym konkursem Panow iezdźili do Kośćioła OO. Augstyánow Bosych, gdźie *aderant* cáłemu Nabożeństwu. Po ktorym Cesarstwo Ichmość powroćiwszy ná Zamek, publicznie z Xiężną Lotaryńską obiadowáli, ktora podle Cesarza Jmśći śiedźiała, sam záś Xiąże Lotaryński z Károlem Brátem swoim w inszey Sáli obiadował przy piękney Muzyce, y wdźięcznym spiewániu, Dnia 29. Augusta Regiment Xiążęćia Wittemberka pomasze-

maſzerował ku Węgrom, zá ktorym rożne Ammunicye Woienne wypráwuią, pewnośći iednak ieſzcze niemáſz, ieżeli tego Roku wnidą w iáką Woynę z Turkiem, ile gdy Rezolucyi ná Propozycye podáne, Porta Ottomańſka ieſzcze niedáła, z ktorey ná ten czas łatwo *patebit*: *Interim* twierdzą, że Woyſka w Węgrzech zgromadzone, máią ſię zbliżyć ku Granicom od Bośni; to ieſt 200. Eſkwadronow, y 80. Batalionow, y ieżeliby przyſzło do Woyny, Ceſarz Jmść przybráć ma ieſzcze 30000. Woyſka od rożnych Xiążąt *Imperij*. Kommiſſarz od Woyſka, ktory wyiáchał do Belgradu ma ordynans wyſtáwić Magazyny dla ſubſyſtencyi Woyſka 30000. Infanteryi, y 40000. Kawaleryi, z ktoremi iák nayprędzey ma ſię złączyć Baron *de Rau* z 10000. Kroátow. Przyſzła tu tákże wiadomość, iż ná Rzekę Sawa ſprowadzáią 100. Státkow dla przeprowádzenia Woyſka do Węgier z Włoch idącego; záś 12000. z támtąd lądem idącego Woyſka iuż ſtánęło ná Granicách Auſtryáckich, z kąd poſpieſzą do Węgier. Dwor tuteyſzy przez Kuryera od Felt-Márſzałka Graffa *de Kevenhuller* odebrał wiadomość, że iuż wcále zákończył *Regulamen* z Márſzełkiem *de Noailles*, względem Ewakuácyi Woyſk z Medyolanu. *Fertur* tu tákże, iż ná Granicách Tureckich publikowany Mandat zákázuiący Kommercyow *in Contrarium* Chrześćiánom, *quo fine* Kommendantowi będącemu w Widdynie poſłany Ordynans, áby z Páńſtwá Tureckiego nic nieprzepuſzczał do Páńſtw Ceſarſkich, co káżdy ma *pro Antenuntio inſtantis Belli*. Przy wielkich koſztách, y expenſách teraźnieyſzey Konjunktury nákázał Ceſarz Jegomość wſzyſtkim w Dźiedźicznych Páńſtwách ſwoich Zydom, áby ze ſtrony ſwoiey pewne *Quantum contribuant* Ceſarzowi Jegomośći.

Z Werſailles Die 6tâ 7bris.

Krol Jmść Francuſki *Die 1mâ præſentis* przyiáchał z Chantilli do Abbacyi S. Dyonizego, gdźie był ná ſolennych Exekwiach, ktore co Rok zwykły ſię w ten dźień odpráwowáć zá Duſzę ś. p. Krola Jmśći Ludwika XIV. gdźie tákże byli *præſentes* wſzyſcy Xiążęta *Sangvine juncti* z Kardynałami *de Fleury, de Polignac, & de Biſſi*. Názáiutrz u Krola Jmći *aderant* z komplementem wſzyſcy Xiążęta, y Miniſtrowie *Status*, gdźie mieli *Conſilia* trwaiące przez 2. godźiny, po ktorych zákończonych Kardynał

dynał *de Fleuri* wyſłał kilku Kuryerow ná rożne mieyſca, iáko to do Wiednia, Madrytu, Medyolanu, Hannowru, y do Hollandyi. *Allegant* tu, iż Krol Jmść Stániſław z Krolową Jeymośćią máią w krotce wyiácháć ná ktory czas do Chamboru. Woyſko Francuſkie, ktore ſię znayduie w Miſſiſſipij było áttakowane od Dźikich Ludźi, gdźie zgineło z 60. Oſob. *Die 4tâ præſentis* Poſeł Wenecki Graff Zeno miał Audyencyą publiczną u Krola Jmśći, gdźie będąc przez cáłą Fámilią Krolewſką z zwyczaynemi Ceremoniámi wprowadzony, żegnał Krola Jegomośći, ktorego záraz Krol Jmć kreował Kawalerem Orderu S. Fránćiſzka, konferuiąc mu przytym Bogatą Szpadę dyámentámi ſádzoną.

Z Paryża Die 7mâ 7mbris.

Krol Jmść Stániſław w przeſzły Wtorek *inſperate* w ſzczupłey Aſſyſtencyi oddáwał Wizytę Xiążęćiu *de Bourbon* w Chantilli Rezyduiącemu, gdźie przez dwa dni y dwie nocy zábáwiwſzy powroćił do Meudonu. *Speratur* tu w tym Mieśiącu Jmść Pan Márſzałek *de Noailles.*

Z Hagi Die 2dâ 7mbris.

Lubo rożne Potencye *urgent* o Kongres Generalny Pokoiu, tedy *apparet*, iż Ceſarz Jmść, y Krol Francuſki ieſzcze nierezolwowáni ná niego zezwolić, ponieważ dotąd ſą tey Intencyi oſobliwy zrobić Pokoy, do ktorego nikogo implikowáć niechcą, procz tych Potentatow, ktorzy w oſtátniey Woynie *Partem* mieli; chcą tákże wprawdźie zezwolić, áby po konkluzyi Pokoiu trzymane były Konferencye w Intereſſach inſzych Potentatow tykáiących ſię, iáko to *Succeſſionis Commerciorum*, *Revocationis* Czwartego Artykułu Ryżwickiego Pokoiu *&c.* lecz Stany Generalne chcą, áby to wſzyſtko Generalnemu Traktatowi *in corporatum* było. Oſtátnie záś Liſty z Wiednia donoſzą, iż Xiąże Lotaryńſki z Brátem ſwoim wielką pokázuie Renitencyą niechcąc zezwolić, áby Dwor Francuſki Xięſtwo Lotaryńſkie odebrał w poſſeſſyą, pokiby wielki Xiąże Florentſki nieumarł, álbo ráczey Summy o 6. Millionách poty pretenduie, poki Xżę Florentſki żyć będźie, iákoż y Xiąże Károl niemniey znaczney pretenduie Summy; Nádewſzyſtko *requiritur* od Xiążęćia Lotaryńſkiego, áby *ante Omnia Actum Renuntiationis* z ſtrony Krola Hiſzpańſkiego, y Sycylijſkiego dano, według ktorego wſzelkie ſwoie ná Toſkanię káſſuą Práwa, y Pretenſye.